

نام خانوادگی:	نام درس: علوم و فنون دوازدهم
نام پدر:	تاریخ:
پایه:	زمان آزمون:
نام دبیر:	سوالات ارزشیابی نوبت اول سری ۷
	نمره با عدد:
	نمره با حروف:
	به نام خداوند علم و قلم
	اداره ی آموزش و پرورش
	دبیرستان
	سال تحصیلی

ردیف	بارم
------	------

تاریخ ادبیات (۲ نمره)

۱	«پرچمدار بازگشت ادبی و شاخص ترین شاعر دوره بازگشت است.» الف) نشاط اصفهانی ب) صبای کاشانی ج) عارف قزوینی د) ایرج میرزا
۲	در جمله زیر، کدام واژه از نظر تاریخ ادبیات، <u>نادرست</u> است آن را بیابید و اصلاح کنید. «در دوره بیداری ، ادبیات - به ویژه شعر - برای آنکه بتواند با توده مردم ارتباط برقرار کند، زبان طنز را برگزید تا قابل فهم تر باشد»
۳	عبارت زیر ، چه کسی را معرفی می کند؟ « به نسیم شمال مشهور بود. او توانست با شعرهای ساده و عامیانه اش در میان مردم جایگاه مناسبی پیدا کند. شعرهای او که به زبان ساده و طنزآمیز در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن در روزنامه «نسیم شمال» به چاپ می رسید.»
۴	برای جاهای خالی، واژه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) در عصر مشروطه ، بیشترین رویکرد نویسندگان به بود . (رمان های تاریخی / رمان های سیاسی) ب) آشنایی با طبع فرخی را شکوفا ساخت. (مسعود سعد / سعدی)
۵	نام صاحب هریک از آثار زیر را بنویسید. الف) سرگذشت حاجی بابای اصفهانی: ب) منشآت:

سبک شناسی (۲ نمره)

۱	جاهایی خالی را با عبارت مناسب پر کنید. الف) در عصر بیداری، عمومیت یافت و به عنوان زبان برنده نهضت در اختیار روزنامه ها قرار گرفت ب) مضمون در سخن شاعران و نویسندگان عصر بیداری راه یافت و بنیادی ترین تفکر و خواست مشروطه خواهان گردید.
۲	کاربرد کدام کلمه در بیت زیر، بیانگر توجه به «واژگان کهن» در سطح زبانی شعر عصر بیداری است؟ خرمن گل‌ها به باد رفت و به دل‌ها نیش ندامت خلیلد و خار ملامت
۳	جاهای خالی را با نام مناسب کامل کنید. الف) مفهوم آزادی در شعر دوره بیداری ، مترادف با مفهوم غربی است ب) یکی از ضعف های تکنیکی در اغلب دوران مشروطه، حضور راوی سوم شخص در بعضی صحنه های داستان و سخن گفتن او با خواننده است

۴	ابیات زیر بیانگر کدام ویژگی زبانی در شعر عصر بیداری است؟ * در هفت آسمانم الا یک ستاره نیست * بی اعتنا به هیئت کابینه فلک نامی ز من به پرسنل این اداره نیست گردیده‌ام، که پارتی‌ام یک ستاره نیست	۰/۵
۵	چه عاملی در عصر بیداری، زمینه را برای ظهور شعر نو فراهم کرد؟	۰/۲۵
موسیقی شعر (۶ نمره)		
۱	بیت: «دنیا نیرزد آن که پریشان کنی دلی / زنهار بد مکن که نکرده است عاقلی» دارای دو وزن است، وزن دوم آن را بنویسید. وزن (۱) : مستفعّلن مفاعل مستفعّلن فَعْل وزن (۲) :	۰/۵
۲	کدام وزن برای «همّت طلب از باطن پیران سحرخیز / زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند»، ترجیح دارد؟ الف) «مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فَعولن» ب) مستفعّلُ مستفعّلُ مستفعّلُ مستف	۰/۲۵
۳	برای هریک از بیت های زیر، یکی از وزن های داخل کمانک را انتخاب کنید. (همسان دولختی - همسان تک لختی - ناهمسان) الف) برداشته دل ز کار او بخت ب) کشتی شکستگانیم، ای باد شرطه برخیز ج) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل درماند پدر به کار او سخت باشد که بازینیم دیدار آشنا را کجا دانند حال ما سبکباران ساحلها؟	۰/۲۵
۴	در بیت زیر، چند بار «حذف همزه» وجود دارد؟ خدا را بر آن بنده بخشایش است که خلق از وجودش در آسایش است	۰/۵
۵	در بیت زیر واژه «آهو» سه بار به کار رفته است، در کدام یک مصوّت بلند «و»، کوتاه تلفّظ می شود؟ خود چو آهو گشتم از مردم فراری تاکنم رام آهو چشم تو ای آهو از مردم فراری	۰/۵
۶	کدام یک از واژگان زیر با واژه «هوشمند» هم وزن نیست؟ الف) دست بند ب) دوردست پ) هم نبرد ت) نوشخند	۰/۵

۲/۵	۷	با توجه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید. بیدل ار کسب ادب ظلم است بر آزادگی ناله دارد بازی طفلی که در مکتب نشست (الف) بیت را تقطیع هجایی کنید. (ب) نشانه های هجایی آن را بگذارید. (ج) وزن بیت را بنویسید. (د) اختیارات «زبانی» را مشخص کنید.
۰/۵	۸	تقطیع هجایی نمونه های زیر، با کدام اختیار شاعری مطابقت دارد؟ (الف) گیسوی او (- U U -) (ب) سرافرازی (U - - -)
زیباشناسی (۶ نمره)		
۰/۵	۱	در بیت زیر، آرایه «تضمین» را مشخص کنید؛ حافظ از شعر کدام شاعر، تضمین کرده است؟ حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی من از آن روز که در بند توام، آزادم
۰/۵	۲	شاعر در کدام بیت، توانسته یک مفهوم بلند را در سخنی کوتاه بگنجاند؟ (الف) الا ای یوسف مصری که کردت سلطنت مغرور پدر را باز پرس آخر، کجا شد مهر فرزندی؟! (ب) چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت شیوه «جنات تجری تحتها الانهار» داشت
۰/۷۵	۳	سروده های زیر به کدام ماجرا اشاره دارند؟ (الف) در آینه دوباره نمایان شد/ با ابر گیسوانش در باد/ باز آن سرود سرخ آنالحق / ورد زبان اوست (ب) گفت آن یار کز او گشت سر دار بلند جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد
۰/۵	۴	قسمت مشخص شده در سروده زیر، نشانگر کدام آرایه بدیع معنوی است؟ بیداری زمان را با من بخوان به فریاد ور مرد خواب و خفتی «روسربنه به بالین، تنها مرا رها کن»
۱	۵	برای هر یک از ابیات زیر، آرایه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش من انس به سرو و گل و بادام گرفتم (تضمین - لف و نشر) (ب) از تهی سرشار، جویبار لحظه ها جاری است (متناقض نما - تلمیح) (ج) گفתי به غمم بنشین یا از سر جان برخیز فرمان برمت جانا، بنشینم و برخیزم (تضاد - متناقض نما) (د) یا رب این آتش که بر جان من است سرد کن زان سان که کردی بر خلیل (تضمین - تلمیح)
۰/۷۵	۶	با توجه به بیت «از لعل و چشمت آخر دیدی که شد فروغی ممنون به یک تبسم، قانع به یک نظاره» (الف) «لف دوم» و «نشر اول» را مشخص کنید. (ب) نوع لف و نشر را بنویسید.

۷	در بیت «خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی» (الف) شاعر به کمک کدام آرایه، آگاهی خود را از موضوعات مختلف به بهترین وجه نشان داده؟ (ب) مشخص کنید کدام قسمت بیانگر این آرایه است؟	۱
۸	کدام آرایه در حوزۀ آرایه های معنوی جای می گیرد؟ (الف) سجع (ب) جناس (ج) تضاد (د) ترصیع	۰/۵
۹	زیبایی آفرینی مراعات نظیر در است که خواننده از دریافت این ارتباط معنایی لذت می برد.	۰/۵

نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۱	با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید. «مخدوم مهربان من، از آن زمان که رشته مرادوت حضوری گسسته و شیشه شکیبایی از سنگ تفرقه و دوری شکسته، اکنون مدت دو سال افزون است که طایر مکاتبات را پر بسته و کلبۀ مرادوات را در بسته ...» قائم مقام فراهانی (الف) در این متن چند اضافه تشبیهی وجود دارد؟ (ب) متن بالا از کدام کتاب انتخاب شده است؟ (پ) نوع «را» در جمله مشخص شده چیست؟ (ت) واژگان «گسسته و شکسته» خالق کدام آرایه اند؟ (ث) یکی از ویژگی های فکری این متن را بنویسید.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۲	با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید. «باری، چه دردسر بدهم؟ آن قدر گفت و گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف ها یادش رفته. تا یک فرآش قرمزپوش می بیند، دلش می تپد. تا به یک ژاندارم چشمش می افتد، رنگش می پرد. هی می گوید: امان از همنشین بد» «چرند و پرند. علی اکبر دهخدا» (الف) نویسنده در رواج کدام نوع نثر، نقش مؤثری داشت؟ (ب) واژه «ژاندارم» بیانگر کدام ویژگی زبانی این نوشته است؟ (ج) در جمله «رنگش می پرد» کدام آرایه به کار رفته است؟	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۳	شعر زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید: آن گرد شتابنده که در دامن صحراست گوید چه نشینی که سواران همه رفتند داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو کز باغ جهان لاله عذاران همه رفتند افسوس که افسانه سرایان همه خفتند اندوه که اندوه گساران همه رفتند یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران تنها به قفس ماند، هزاران همه رفتند (الف) دو ویژگی فکری این سروده را بنویسید. (ب) در بیت دوم، کدام واژه ها خالق آرایۀ جناس هستند؟ (ج) در بیت چهارم، یک استعارۀ مصرّحه بیابید.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵